

Cirkulärnr: 2001:57
Diariernr: 2001/1016
P-cirknr: 2001-2:21
Nyckelord: AFL, FörL
Handläggare: Ann-Charlotte Ohlsson
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 2001-05-14
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Ändringar i lagen om allmän försäkring och föräldra-
ledighetslagen
Bilagor: SFS 2001:141-144

Personalpolitik: 2001-2:21

Nyckelord: AFL, FörL

Förhandlingssektionen
Ann-Charlotte Ohlsson

2001-05-14

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Ändringar i lagen om allmän försäkring och föräldraledighetslagen

Riksdagen har beslutat om ändringar i föräldraledighetslagen (1995:584) och lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vissa gäller från och med den 1 juli 2001 och andra från och med den 1 januari 2002.

Bakgrunden till ändringarna framgår av propositionen 2000/01:44 och betänkandet 2000/01:SfU 10 Föräldraförsäkring och föräldraledighet.

Nedan lämnas en redogörelse för ändringarna.

Lagen om allmän försäkring, 4 kapitlet

Tillfällig föräldrapenning

Bestämmelserna om möjligheten att överlåta tillfällig föräldrapenning utökas. En försäkrad som avstår förvärvsarbete utan att vara barnets förälder ska kunna få tillfällig föräldrapenning i tio dagar i samband med barns födelse eller adoption. Fadern kan dock endast under vissa förutsättningar avstå från sin rätt. (10 §)

Bestämmelsen om tillfällig föräldrapenning vid vård av sjukt barn utökas så att den även omfattar situationer då föräldern eller båda föräldrarna med anledning av egen sjukdom inte kan vårda barnet. En annan försäkrad kan då få tillfällig föräldrapenning. (11 a §).

En kontaktdag införs för förälder som avstår förvärvsarbete i samband med besök i skola eller fritidshem. Det gäller från det kalenderår barnet fyller sex år till och med det år barnet fyller 11 år. Om kontaktdag inte tagits ut under ett år kan den tas ut vid ett senare år, men senast det kalenderår barnet fyller 11 år. (10 och 12 §§)

Dessa ändringar träder i kraft den 1 juli 2001.

Förlängning av föräldrapenning

Föräldrapenning med anledning av ett barns födelse eller adoption förlängs med 30 dagar och kommer sammanlagt att omfatta 480 dagar. Samtidigt reserveras ytterligare 30 dagar, totalt 60 dagar, för vardera föräldern.

Ersättning motsvarande föräldrarnas sjukpenning utbetalas för 390 dagar. (3 och 6 §§)

Ny förmånsnivå

En ny förmånsnivå införs motsvarande en åttondels föräldrapenning. Den gäller både för föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption och vid tillfällig föräldrapenning. (7, 8 och 14 §§)

Dessa ändringar träder i kraft den 1 januari 2002.

Enligt övergångsbestämmelse gäller bestämmelserna enligt den äldre lydelsen för barn födda eller adopterade före den 1 januari 2002.

Föräldraledighetslagen***Delledighet utan föräldrapenning***

Lagstiftaren har förtydligat föräldrarnas rätt till förkortning av normal arbetstid med *upp till* en fjärdedel.

Det innebär som tidigare att alla ges möjlighet att arbeta 75 % av normal arbetstid (heltid) och att arbetstagare med sysselsättningsgrad motsvarande 90 % kan begära föräldraledigt för att arbeta 75 % av den heltid som gäller för heltidanställd arbetstagare. En arbetstagare som vanligtvis arbetar 100 % kan även fortsättningsvis endast begära 25 % föräldraledighet. (7 §)

När det gäller förläggning av förkortad arbetstid tillförs möjligheten att få ledighet med en dag eller vissa dagar i arbetsveckan utan att det krävs särskilda skäl. I ändrad lydelse av 12 § är begreppen "tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel" borttagna, men det innebär ingen ändring av på vilka sätt normal arbetstid kan förkortas.

Om arbetsgivare och arbetstagare inte kan komma överens om hur ledigheten ska tas ut vid förkortad arbetstid, ska arbetsgivare förlägga ledigheten enligt arbetstagarens önskemål. Förutsättningen för detta är att det kan ske utan "påtaglig störning" för verksamheten hos arbetsgivaren. Påtaglig störning ska enligt förarbetena ha samma betydelse som vid förläggning av hel ledighet. "Meningen är inte att varje störning skall kunna berättiga arbetsgivaren att inte tillgodose arbetstagarens önskemål. Endast om det finns omständigheter i det enskilda fallet som gör att verksamheten hos arbetsgivaren kommer att utsättas för stora påfrestningar om ledigheten förläggs i enlighet med arbetstagarens önskemål, bör arbetsgivaren kunna förlägga ledigheten i strid med arbetstagarens önskemål." (12 och 14 §§)

Dessa ändringar träder i kraft den 1 juli 2001.

Delledighet med föräldrapenning

I och med att en åttondels föräldrapenning har införts enligt lagen om allmän försäkring ges föräldern rätt i föräldraledighetslagen att förkorta sin arbetstid med en åttondel av normal arbetstid. (6 §)

Denna ändring träder i kraft den 1 januari 2002.

Enligt övergångsbestämmelse gäller bestämmelsen enligt den äldre lydelsen för barn födda eller adopterade före den 1 januari 2002.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Staffan Löwenborg

Ann-Charlotte Ohlsson

Bilagor

SFS 2001:141-144